

RAMON COMPANYS, PRESIDENT DE LA DIPUTACIÓ DE LLEIDA

La conjunció del sol i la lluna

Ramon Companys (Sidamon, 1949), president de la Diputació de Lleida, senador i alcalde per Convergència i Unió. Va estar a París abans que a Madrid i la seua obsessió és despertar els lligams entre Lleida i València.

M. Alberola

Senyor Companys, la Diputació que vostè presideix ha editat recentment una carpeta amb gravats contemporanis i versos aràbigos-valencians, amb el nom de *Noviluni*, en homenatge a Lleida i València.

—Sí, en aquest moment estem celebrant els 1.000 anys de Catalunya com a nació i els 750 anys de la conquesta de València per Jaume I. València, en aquells moments, sota els dominis musulmans, i Catalunya, cristiana. Lleida, aquí en les tapes del *Noviluni*, està

simbolitzada pel sol i València per la lluna. I la conjunció del sol i la lluna ens obre els lligams Lleida-València, basats sobretot en el fet que van ser donzelles lleidatanes les que van anar a València.

—Això diu la llegenda.

—És una llegenda que m'agrada. Aquestes donzelles van ajudar a repoblar València, tal i com està representat a la porta de la Catedral de València. I nosaltres, amb *Noviluni*, intentem una mica reforçar aquests lligams entre Lleida i València. Tenim ganes de fer alguna cosa des del punt de vista

cultural i vam considerar que aquesta idea era molt interessant.

—Des de Lleida, ¿quina visió es del País Valencià?

—La meua és molt afectuosa. Jo hi he estat moltes vegades a fer la meua feina, abans de dedicar-me a la política, i he tingut sempre molt bones relacions amb els valencians. Sobretot, amb els de l'Horta i els de la ciutat de València.

—¿Hi ha consciència, ací a Lleida, dels lligams amb València?

—No excessivament, i *Noviluni* podria ser el motiu de despertar aquestes relacions. Nosaltres entenem que Lleida pot ser una bona zona, des del punt de vista de les comunicacions (l'eix aquest que des de l'Ebre va a Lleida, i de Lleida a la Vall d'Aran, i de la Vall d'Aran a París). Aquest és un bon eix de sortida des de València. Per una altra banda, els valencians són uns grans visitadors de Lleida, d'Andorra, de la Vall d'Aran, del Pirineu... Lleida també és una bona zona des del punt de vista del turisme.

—¿I econòmicament?

—Econòmicament, nosaltres tenim algunes coses a aprendre de València.

Encara que Lleida i València són molt agrícoles, València és capdavantera en el tema de les comercialitzacions i les exportacions. Nosaltres som capaços de fer grans quantitats i grans qualitats, però tenim una assignatura pendent: la comercialització, que a València la resolen molt bé. Tan bé que, a vegades, els nostres productes s'exporten a través d'empreses valencianes, que són les que tenen la infraestructura més desenvolupada a nivell europeu.

—*Vostè, a banda de president de la Diputació, és alcalde de Sidamon, un poblet de 450 habitants. ¿Com ha pogut arribat a ser alcalde d'alcaldes?*

—El fenomen és rar. No es dona excessivament. Aquí ha comptat molt la voluntat del meu partit, que és qui m'ha donat el lloc. Generalment, aquest lloc és reservat a les grans figures de les capitals com a espai de promoció. Que s'hagi buscat per a la presidència un dels alcaldes dels pobles més petits de les nostres terres, és un gran motiu de sensibilitat cap als pobles petits. Evidentment, els pobles petits ho han notat des que jo sóc president, perquè quan vénen a contar-me els seus problemes, jo ja els conec.

—*Deu suposar-li algun problema passar d'administrar un pressupost a un altre.*

—La Diputació té un pressupost que està al voltant dels 6.000 milions de pessetes, i el meu poble... ah... Sense les inversions, 9 milions de pessetes. Clar, he de fer un esforç d'adaptació quan plego aquí i me'n vaig al poble. He de passar dels nombres de sis xifres als de tres.

—*Vostè, abans de dedicar-se a la política, ¿què feia?*

—Jo sóc tècnic agrícola. I era el responsable de la investigació genètica d'una casa de llavors.

—*I d'ací la seua relació amb València.*

—Sí. I a més la meua especialitat era l'horticultura, amb la qual cosa pots comprendre que jo disfrutava moltíssim parlant amb els pagesos de l'Horta de València. Recollint les seves suggerències. Explicant-los coses que jo coneixia per la meua formació. I recollint material al qual ells no donaven cap importància i que genèricament en tenia molta. Jo recordo amb molt d'interès la senzillesa i l'amabilitat de la gent de l'Horta.

—*¿Lleida té molts problemes amb Barcelona?*

—Tenim els problemes que tenen totes les comunitats que al costat tenen un gran monstre. Barcelona ens l'estimem molt, però és un gran monstre.

Lleida, entre tota la província i la ciutat, som 300.000 habitants. Això és un barri de Barcelona. No tenim problemes molt gruyxuts, però sempre n'hi ha perquè les visions no són les mateixes. La visió dels habitants és molt important, però la visió territorial també és molt important. I per tant nosaltres, moltes voltes, hem de fer un esforç d'autoafirmació perquè ens hem de fer notar.

—*¿Vol dir que no és casualitat que aquell eix de què vostè ha parlat no passe per Barcelona?*

«Jo disfrutava moltíssim parlant amb els pagesos de l'Horta».

—Jo penso que és la línia més recta per anar a París. I no, per força, tots els camins han d'anar a Roma.

—*¿Vostè com ha viscut la crisi de l'ajuntament més important de la seua demarcació, de la Paeria?*

—Ha estat una situació molt negativa per part de tots. Per desgràcia, tota la gent que estem en la política patim una situació de descrèdit general, perquè a Lleida s'ha volgut fer pivotar un ajuntament sobre un trànsfuga a qui el fiscal ha demanat sis anys de presó. Això no pot ser còmode per ningú. La gent del carrer, que no coneix en profunditat els temes, pot arribar a pensar que això és un problema monetari, de talonari, que tothom fa el mateix. En aquest sentit hauria d'haver-hi els mecanismes suficients per evitar temptacions d'aquesta classe. Les llistes tancades no configuren una aportació de vots a la persona sinó al con-

joint, i el qui no entengui això és que no coneix l'ètica. La situació de la Paeria no ha estat un bon precedent per a ningú. I la cosa més a curiosa és que els socialistes consideren que el transfuguisme és un escàndol a Madrid, però no aquí.

—*De la desaparició de les diputacions, ¿què en pensa vostè?*

—Les diputacions van nàixer com un sistema de control sobre les províncies, des del govern de Madrid. El governador civil fa el control polític i les diputacions el control econòmic. Però en aquest moment tenim les comunitats autònomes, amb competències exclusives en tota una sèrie de temes. Però tal i com està la Constitució les diputacions només podrien desaparèixer amb una llei orgànica que modifiqués els límits i que convertís Catalunya en una província única. I immediatament desapareixerien els governadors civils i les diputacions. I quedaria la Generalitat com un tipus de govern uniprovincial. Mentre això no passi, i jo no preveig que passi en un curt termini de temps, tindrem diputacions. I tindrem diputacions amb unes missions específiques que són, bàsicament, l'assessorament tècnic i jurídic dels ajuntaments, perquè psiquiatria, sanitat, serveis socials i carreteres són competències que seran absorbides per la Generalitat.

Ara, cadascuna de les províncies ha de ser analitzada per veure el seu context exacte, ja que no són comparables. La província de Lleida té una capital amb 120.000 habitants, i després el primer poble més gran que ve en té 15.000. Després n'hi ha quatre o cinc de 7.000 a 10.000 i el noranta per cent restant són pobles de menys de 1.000 habitants. La capital està situada en un extrem, i d'aquest extrem a la Vall d'Aran hi ha 200 quilòmetres: anar i venir de la Vall d'Aran és l'equivalent d'anar de Lleida a Madrid. Nosaltres, les competències que tenim les estem exercint de manera descentralitzada, potenciant els Consells Comarcals, que és l'òrgan que el Parlament de Catalunya ha creat per a coordinar els ajuntaments. Això per un costat, i per l'altre, estem portant a terme un pla perquè les inversions que feien les diputacions a cada ajuntament es facin des de les comarques, marcant nosaltres les línies generals.

—*Fet això, ¿què quedarà?*

—Un nucli reduït de competències que les tindrem mentre la legislació ho permeti.

—*O siga que no té cap inconvenient a deixar de ser president.*

RAFA GIL

«La cosa més curiosa és que els socialistes consideren que el transfuguisme és un escàndol a Madrid, però no ací».

—No, cap.

—*Senyor Companys, l'Hospital Provincial de Lleida té una imatge molt deteriorada, sobretot el departament d'hematologia, on hi ha hagut fa poc un mort per causes estranyes.*

—Un hospital sempre té problemes, però en aquest cas no hi ha cap problema. Algú, molt interessat, va donar a la premsa aquesta informació, però l'informe de la junta clínica diu que el senyor va morir perquè tenia un càncer de recte com una catedral. L'Hospital Provincial, des del punt de vista de les instal·lacions, és evident que deixa molt a desitjar, però n'estem fent un de nou. S'ha de dir també que nosaltres no tenim malalts propis, perquè els malalts de la Diputació són els funcionaris o els pobres de beneficència, sobre els quals no tenim competències. I ara mateix, el 90 per cent dels malalts ens els proporciona l'Institut Català de la Salut.

—*Fa quatre dies, pràcticament, vostè va rebre ací mateix una delegació d'alcaldes d'Israel...*

—Jo vaig tenir l'oportunitat de visitar Israel, invitat per l'Associació de Poder Local, que agrupa tots els municipis d'allà. Hi vaig anar junt amb altres membres de l'Associació Catalana de Municipis, i va ser una visita molt interessant. I ara hem rebut nosaltres la visita.

—*Pel que fa a l'economia, ¿hi ha hagut algun contacte?*

—Més que econòmicament, de moment les possibilitats que hi ha són que hi hagi gent que pugui viatjar a Israel. Possibilitats d'intercanvi de gent jove. I hi ha una altra cosa que des de Lleida estem molt interessats, que és el reggota a gota. La Generalitat, en aquest moment, ha encomanat a tècnics israelians un projecte de regadiu en una zona de les Garrigues, que és un dels secans més grossos que tenim, per a les oliveres.

—*Un bon grapat d'ajuntaments, i toquem un altre tema, són contraris a la Llei d'Espais Protegits, cosa que en certa manera també ha passat a la zona de l'Albufera de València. ¿Quin és el problema ací?*

—Jo penso que s'ha fet una llei que si la miréssim només des de l'aspecte de la conservació, seria una bona llei. Però hem de pensar que en el nostre Pirineu, a part de tenir-lo verd i ben conservat, hem de trobar un lloc d'equilibri perquè la gent continuï vivint allà. Perquè no farem res si conservem aquelles comarques en un bon estat natural i els seus habitants han d'emigrar tots.

—*¿La llei no contempla aquest equilibri?*

—Hi ha una part de la llei que és la zona protegida, i tothom hi està

d'acord. I les discrepàncies comencen, en tot cas, en el que en diuen el pre-parc. Els de la muntanya diuen que és excessivament gran i que no els deixa desenvolupar les pràctiques d'aquí, que també és una forma d'economia. Aquests són els límits de la discussió, perquè dins aquesta franja hi havia prevista la construcció d'unes quantes estacions d'esquí, que és l'única riquesa de la gent de la muntanya. Jo crec que s'arribarà a un acord i que hi haurà unes petites modificacions en la catalogació del pre-parc.

—*¿El pantà de Rialb, senyor president, solucionarà els problemes d'aigua que té Lleida?*

—Lleida té unes comarques que tenen molt poca aigua. Tenim un Pirineu que, si s'omple de neu, a la primavera tenim aigua, però necessitem uns pantans que ens regulen l'aigua. Tres quartes parts del territori estan ocupades pel Pirineu. I després hi ha la zona del riu Segre, que és la zona productora. I al sud, els secans. La lluita és si el pantà de Rialb donarà aigua a les nostres comarques o si es desviarà cap a Barcelona. Jo crec que l'aigua es quedarà aquí perquè a Barcelona, si en necessiten, ja tenen el Ter, l'Ebre...

—*I aigua Font Vella.*

—I aigua Font Vella. I si no, que vingui a viure aquí. □